

فصل ۱ : گروه مستقل، اماهای بودجه و دریافت و پرداخت اعتبار اخذ کننده ای

در نگاه اجرایی عبارت است از طبقه واحدها به شرح زیر که به نحوی از بودجه سالانه کل کشور استفاده می نمایند.

۱- وزارتخانه ← واحد سازمانی مشخص است که به موجب قانون به این عنوان خاصه می شود
مثال : وزارت کشور

(زیر مجموعه ای وزارتخانه در اماها « اداره کل » می باشد)

۲- مؤسسه دولتی ← واحد سازمانی مشخص است که به موجب قانون ایجاد وزیر نظری از شورای مطهره اداره می شود و عنوان وزارتخانه ندارد.

مثال : سازمان ملی زمین و مسکن - سازمان قضایی نیروهای مسلح
دیوان محاسبات

و یا به حکم قانون و یا دارگاه

۳- شرکت دولتی ← واحد سازمانی مشخص است که به موجب قانون ایجاد شود و علی شده و یا صادره شده و یا به عنوان شرکت دولتی شناخته شده باشد و یا بدین از ۵۰٪ سرمایه آن متعلق به دولت باشد.
مثال : شرکت برق، گاز

۴- موسسات و نهادها عمومی غیر دولتی ← مانند شوراهای، کمیته علمی المپیک، فدراسیون ها
لایحه آن آت-ا-م رعشی چینی

موافقت نامه : عبارت است از یک سند و چهارچوبی که در مورد اجرای عملیات مربوط به بودجه مصوب جانبی دستگاه اجرایی و معاونت برنامه ریزی استانداری مورد توافق قرار می گیرد که دارای فرم هایی می باشد که در هر کدام از این فرم ها، اطلاعات مربوط به مبلغ اعتبار و نحوه هزینه کردن آن در قالب برنامه ها و فصول هزینه بیان می شود.

* امور ← عبارت است از طلب و وظایف و اقداف دولت که باید توسط دستگاه اجرایی صورت پذیرد و به چهار قسمت طبقه بندی می شود :

① امور عمومی : مانند قانونگذاری ، اداره امور عمومی کشور ، امور قضایی و روابط خارجی

② امور رفاه ملی : مانند رفاه نظامی

③ امور اجتماعی : مانند آموزش و پرورش ، فرهنگ و هنر ، بهداشت و درمان ، تربیت بدنی ، امور

④ امور اقتصادی : مانند نفت ، گاز ، معادن ، برق ، آب ، صنایع ، راه و ترابری

* اعتبار : مبلغی که برای مصرف و یا مصارف معین به منظور نیل به اهداف و اجرای برنامه های دولت ، به تصویب مجلس می رسد .

* تخصیص اعتبار : عبارت است از تعیین حجم اعتباری که برای یک سال یا دوره های معین در سال جهت هزینه اجرای برنامه ها ، عملیات و سایر پرداخت ها مورد لزوم است .

اعتبار مصوب به تنهایی نمی تواند مجوزی برای هزینه باشد و باید پس از ابلاغ تخصیص اعلام به ایجاد نهاد نمود . به عبارت دیگر تخصیص اعتبار مینا و مجوز برای ایجاد نهاد می باشد .

* لایحه تخصیص اعتبار استانی : که وظیفه تعیین تخصیص ها مربوط به اعتبارات دستگاه های اجرایی را به عهده دارد و در هر یک از معاونت های استانی ، معاونت برنامه ریزی استانی و مرکز کل امور اقتصادی و دارایی استان می باشد .

* خزانه معنی استان : یکی از واحدها زیر مجموعه اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان و وابسته به خزانه داری کل کشور می باشد . از وظایف آن عبارت است از :

- ① امور مربوط به ثبت و دریافت طلب درآمدهای استانی
- ② امور مربوط به دریافت و پرداخت سهم از منابع ملی
- ③ امور مربوط به افتتاح حسابهای دولتی در استان
- ④ امور مربوط به پرداخت تنخواه گردان حساباری به دستگاههای اجرایی

* مراحلی انجام فرج : انجام فرج دارای مراحل زیر است :

الف) تخصیص : عبارت است از تعیین و انتخاب کالا و خدمات و سایر پرداختهایی که تحصیل یا انجام آنها برای تحقق برنامههای دستگاههای اجرایی ضروری است.

ب) تأمین اعتبار : اختصاص دارایی تمام یا قسمتی از اعتبار مصوب برای هزینه معینی

ج) تعهد : ایجاد رنج بر ذمه دولت ناشی از :

- ۱- تحویل کالا یا انجام خدمت
- ۲- اجرای قراردادهای
- ۳- احکام صادره شده از مراجع قانونی
- ۴- بیلانج به فرکردهای بین المللی

د) تحویل : تعینی میزان بدهی قابل پرداخت به موجب اسناد و مدارک ابرار شده بدهی

ه) حواله : اجازه ای است که نسبتاً توسط مقامات مجاز بر اساس اسناد تعهدات و بدهیها از محل اعتبارات مصوب در وجه تسفیع صادر می شود.

و) در حواله وجه : در حساب دستگاه اجرایی با توجه به تخصیص اعتبار ابلاغی جهت دریافت وجه از خزانه اقدام به تنظیم در حواله وجه می نماید.

ز) خزینة و پرداخت‌های به بصورت قطعی به زینفع در قبالتعهد یا تحت عنوان کمک یا عناوین مشابه صورت می‌گیرد.

۱۳۶

نکته: مسئولیت نامتنوع اعتبار و تطبیق پرداخت‌ها با قوانین و مقررات به عهده زکسب و مسئولیت و اختیار سایر مراحل خرج به عهده رئیس دستگاه اجرایی می‌باشد.

اعلامیه بانکار بانکی: پس از اینکه درخواست وجه در خزانه مورد بررسی قرار گرفت در صورت وجود اعتبار تخصص و نقدینگی درخواست وجه مورد تأیید قرار گرفته و چک آن صادر می‌شود و تک برگ درخواست وجه تأیید شده تحویل زکسب می‌گردد و پس از عاین وجه چک به حساب بانکی دستگاه اجرایی، بانک مربوطه اعلامیه بانکار آن را به زکسب تحویل می‌دهد.

تخواه کردن:

دارای انواع مختلف به شرح زیر می‌باشد:

- ۱) **تخواه کردن خزانه** ← وجهی که بانک مرکزی از محل اعتبارات مصوب در اختیار اداره کل خزانه وزارت دارایی قرار می‌دهد.
- ۲) **تخواه کردن استان** ← وجهی که اداره کل خزانه در اختیار خزانه معین استانها برابر انجام پرداخت‌های مربوط به دستاویزهای اجرایی قرار می‌دهد.
- ۳) **تخواه کردن حسابداری** ← وجهی که خزانه معین استان از محل اعتبارات مصوب برای انجام برخی از خزینة‌های سال جاری و تعهدات قابل پرداخت سالهای قبل در اختیار زکسب قرار می‌دهد.

(*) در مورد اعتبارات خزینة‌ای (دستاویزهای اجرایی تا میزان ۱۳ صج پرداخت‌های سال قبل که عنوان تخواه کردن حسابداری می‌توان پرداخت نمود.

۴) **تخواه کردن پرداخت** ← وجهی است که از محل تخواه کردن حسابداری توسط زکسب و با تأیید مقامات مجاز برای انجام برخی از خزینة‌ها در اختیار واحدها و یا موسسه‌ها که به موجب قانون مجاز به دریافت تخواه کردن هستند قرار می‌گیرد تا به تدریج که خزینة‌های مربوطه انجام می‌شود، اسناد خزینة

را کنترل و مجدداً وجه دریافت دارند.

پیش پرداخت :

عبارت است از پرداختی که از محل اعتبارات مربوطه بر اساس احکام و قراردادها و طبق تئوریه مقادیر جاری از ایام نقد صورت می‌گیرد.

علی الحساب :

عبارت است از پرداختی که به منظور ادای قسمتی از تعهد با رعایت مقررات صورت می‌گیرد. (در مواردی که به عللی تهیه اسناد و مدارک لازم برای پرداخت نهایی درج معذور نباشد، در این حالت تا ۷۰٪ مبلغ مربوطه قابل پرداخت می‌باشد و یا پرداخت تمام وجه مورد تعهد امکان پذیر نباشد، در این حالت به میزان وجه موجود تحت عنوان علی الحساب می‌توان پرداخت نمود.

ذکساب :

قائموری است که به موجب حکم وزارت دارایی و از بین متخلفین رسمی واجد صلاحیت به منظور احوال نظارت و تأمین جاهشلی‌های لازم به این سمت منصوب می‌شود. برخی از وظایف او عبارت است از :

- ۱- نظارت بر امور مالی و محاسبی و تنظیم حسابها طبق قانون
- ۲- نظارت بر حفظ اسناد و دفاتر مالی
- ۳- نگهداری حساب اموال دستگاه اجرایی و نظارت بر آنها
- ۴- تحویل و کول وجوه و نقدینها و سپرده‌ها و اوراق بجا دار

حاصل ذکساب :

قائموری است که از بین متخلفین رسمی واجد صلاحیت با پیشنهاد رئیس واحد اجرایی و تأیید ذکساب و با موافقت مقامات مجاز به این سمت منصوب می‌شود و انجام بخشی از وظایف و مسئولیت‌های ذکساب به وی محول می‌شود.

کارپرداز :

از بین متقاضی رسمی واجد صلاحیت به این سمت منصوب می شود تا نسبت به خرید و تدارک طلاها و خدمات مورد نیاز طبق دستور معاملات مجاز با رعایت مقررات اقدام نماید.

امین اموال :

از بین متقاضی رسمی واجد صلاحیت و اعانت دار با موافقت ذکسبای و به موجب حکم دستگاه اجرایی به این سمت منصوب شده و مسئولیت حرارت، کول و کول و تنظیم حسابهای اموال و کالاهای تحت احوال جمعی به عهده او و الذاری می گردد.

(*) ثبت های حسابداری :

* مرحله اول : ثبت ابلاغ موافقت نامه :
پس از ابلاغ موافقت نامه با در نظر گرفتن اعتبار مصوب سالانه دستگاه اجرایی به تفصیل برنامه و تفصیل هزینه ثبت زیر در دفتر روزنامه ذکسبایی انجام می شود.

① - اعتبار مصوب xx

- برنامه ... فصل ... xx

- برنامه ... فصل ... xx

- دستگاه اجرایی xx

* مرحله دوم : ثبت ابلاغ تخصیص اعتبار :

پس از اینکه تخصیص اعتبار از سوی معاونت برنامه ریزی به دستگاه اجرایی ابلاغ گردد معادل مبلغ خاص تخصیص اعتبار بصورت زیر ثبت می شود :

(۲) - کسب اعتبار $XX = ۲۲۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۲۲\% = ۴۸,۴۰۰,۰۰۰$ اعتبار مصوب $\rightarrow ۲۲\%$ سه ماهه اول

برنامه... فصل... XX
برنامه... فصل... XX

- اعتبار مصوب XX

(۳) مطالعه سوم - نسبت درخواست وجه

در حساب دستگاه اجرایی جهت دریافت وجه از خزانه بر اساس کسب اعتبار ابلاغی، اقدام به تنظیم برگ درخواست وجه می نماید و نسبت زیر را در دفتر برنامه انجام می دهد:

(۳) - درخواست وجه XX

- برنامه... XX

- برنامه... XX

- نتوانه کردن حسابی XX

سوال - موافقت نامه دستگاه اجرایی الف به مبلغ $۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$ ریال از سوی معاونت برنامه ریزی ابلاغ گردید. و در تاریخ ۱۰ اردیبهشت ۱۳۹۰ کسب اعتبار سه ماهه اول سال به میزان ۲۲% مبلغ موافقت نامه ابلاغ شد و بلافاصله دستگاه اجرایی اقدام به تنظیم درخواست وجه بر اساس مبلغ کل کسب نمود. و مطلوبیت انجام ثبت های رویداد فوق ؟

- اعتبار مصوب $۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$

دستگاه اجرایی $۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$

- کسب اعتبار $۲۲۰,۰۰۰,۰۰۰$

اعتبار مصوب $۲۲۰,۰۰۰,۰۰۰$

- درخواست وجه $۲۲۰,۰۰۰,۰۰۰$

- نتوانه کردن حسابی $۲۲۰,۰۰۰,۰۰۰$

۴) مرطبه چهارم - نسبت واريز مبلغ درخواست وجه به حساب دستگاه اجرائی

این مرطبه طی مکاتبات قابل بررسی می باشد و

الف) کل مبلغ درخواست شده توسط خزانه مورد تأیید قرار می گیرد و

در این حالت پس از صدور چک در خزانه مبلغ چک به حساب اعلام شده توسط

دستگاه اجرائی واريز و اعلامیه بانکار آن توسط بانک به حسابی ارسال می گردد و

بیت مربوط به آن به شرح زیر است:

بانک پرداخت اعتبارات خونه ۲۲۰۱۰۰۰۰۱۰۰۰

درخواست وجه ۲۲۰۱۰۰۰۰۱۰۰۰

۵) ب) قسمتی از مبلغ درخواست وجه توسط خزانه مورد تأیید قرار می گیرد و

چنانچه بجزی از اعلام درخواست وجه مورد تأیید قرار نگردد با توجه به درخواست وجه

تأیید شده، از سوی خزانه پس از واريز مبلغ تأیید شده و دریافت اعلامیه می

بانکار بانکی نسبت زیر ایام می شود و

ادامه مثال قبل - چنانچه از مبلغ درخواست وجه ارائه شده ۲۰ میلیون ریال آن مورد تأیید قرار نگردد:

بانک پرداخت اعتبارات خونه ۲۰۰۱۰۰۰۰۱۰۰۰

تخوذه گردان حسابداری ۲۰۱۰۰۰۰۱۰۰۰

درخواست وجه ۲۲۰۱۰۰۰۰۱۰۰۰

۶) ج) کل درخواست وجه توسط خزانه مورد تأیید قرار می گیرد و

در این حالت قیاب دلالی کل درخواست وجه مورد تأیید قرار گرفته و از آنجای کلی

صادر نمی شود و درخواست وجه عیناً به دستگاه اجرائی مورد داره می شود و نسبت

مربوط به آن با توجه به اطلاعات مثال به شرح زیر می باشد و

تخوذه گردان حسابداری ۲۲۰۱۰۰۰۰۱۰۰۰

درخواست وجه ۲۲۰۱۰۰۰۰۱۰۰۰

۵) **مطلوبه ششم** - نسبت اعطای تنخواہ بردار پر راحت بہ واحدها

ہنگام حور پر دافتی پس از دریافت، مجوز خرچ بہ سبب وجود اعتبار ابتدا باید تائیں اعتبار صورت پذیرد و سپس نسبت مربوط بہ اعطای تنخواہ بردار پر راحت بہ تفلیک نریختن ان انجام شود.

مثال - بہ طبق درجہ ذیل طرز کار و موافقت مدیر دستہ اجرائی مقرر کردہ نہ نکسبای مبلغ ۵۰ میلیون ریال تحت عنوان تنخواہ بردار پر راحت بہ اولاد از واحدهای α و β پر راحت α - مطلوبہ انجام نسبت های بروداد فوق؟

- ① تائیں اعتبار ۱۰۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- زفیہ تائیں اعتبار ۱۰۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- ② تنخواہ بردار پر راحت ۱۰۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- واحد α لیا α ۵۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- واحد β لیا β ۵۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- بانک پر راحت اعتبار اخونہ ۱۰۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰

۶) **مطلوبه ششم** - نسبت بانک پر راحت قطعی یا خونہ :

چنان طور کہ لغتہ شد قبل از انجام حور پر دافتی ابتدا باید تائیں اعتبار صورت پذیرد و سپس بہ میزان مبلغ خونہ حساب نقدیات پر راحتی را ایجاد نمود و سایر نسبت های بہ شرح زیر می باشد :

مثال - بہ اسناد خونہ واحد طرز کاری آنجا حورہ با حوالہ پر دافتی بہ مبلغ ۱۵ میلیون ریال جبہ بردار بہ نکسبای تحویل و در حوالہ روز بہ خونہ قطعی منظور کردہ . مطلوبہ نسبت عملیات فوق در ذقی روزنامه؟

- ① تائیں اعتبار ۱۵/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- زفیہ تائیں اعتبار ۱۵/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- ② حساب نقدیات پر دافتی ۱۵/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- ③ خونہ ۱۵/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- ④ تنخواہ بردار حسابداری ۱۵/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- طرف حساب نقدیات پر دافتی ۱۵/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- کنترل تخصیص ۱۵/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- بانک پر راحت اعتبار اخونہ ۱۵/۱۰۰۰/۱۰۰۰

⑤ زفیره نامنخ اعتبار ۱۵۱۰۰۰۰/۰۰۰

نامنخ اعتبار ۱۵۱۰۰۰۰/۰۰۰

⑥ طرف حساب تعهدات پرداختی ۱۵۱۰۰۰۰/۰۰۰

حساب تعهدات پرداختی ۱۵۱۰۰۰۰/۰۰۰

⑦ مرحله هفتم: ثبت تسویه تنخواه گردان پرداختی و الذاری به طرف پرداختی

این مرحله در ۴ حالت مورد بررسی قرار می گیرد:

الف) زمانی که مبلغ اسناد خزانه دریافتی معادل تنخواه گردان پرداختی باشد:

در این حالت نامنخ اعتباری صورت نمی پذیرد و فقط تسویه کامل تنخواه گردان پرداختی با اسناد خزانه و حساب تعهدات پرداختی و طرف مقابلش انجام می شود.

مثال: اسناد خزانه واحد پرداختی الف همراه با حواله پرداختی به مبلغ ۵۰ میلیون ریال (معادل تنخواه دریافتی) جهت منظور نمودن به خزانه قطعی و تسویه کامل تنخواه گردان پرداختی شده کجیل زکسای گردید. مطلوب انجام ثبت های مربوط به رویداد مالی فوق؟

① حساب تعهدات پرداختی ۵۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

طرف حساب تعهدات پرداختی ۵۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

② هزینه ۵۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

تنخواه گردان پرداختی ۵۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

③ تنخواه گردان حسابداری ۵۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

کنترل تخصیص ۵۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

④ زفیره نامنخ اعتبار ۵۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

مربوط به مرحله ۴

نامنخ اعتبار ۵۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

⑤ طرف حساب تعهدات پرداختی ۵۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

حساب تعهدات پرداختی ۵۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

ب- زمانی که مبلغ اسناد خزانه دریافتی بیشتر از نتخواه گردان پرداخت باشد،
در این حالت به میزان مازاد اسناد خزانه از نتخواه گردان پرداخت، ابتدا باید مانع اعتبار
صورت پذیرد و مبلغ آن به کارپرداز پرداخت شود.

مثال: چنانچه اسناد خزانه واحد کارگزاری آلفا، ۶ میلیون ریال (۶ میلیون ریال) بیشتر از نتخواه دریافتی
باشد (وجه منظور نمودن به خزانه واقعی و نبودن کامل نتخواه گردان پرداخت، سند مربوط
به آن تنظیم و گویا ردیف حسابی شده باشد، ثبت های مربوط به آن به شرح زیر است:

① مانع اعتبار ۱۰۱۰۰۰۰/۰۰۰ = ۵۰۱۰۰۰۰/۰۰۰ - ۶۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

ذخیره مانع اعتبار ۱۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

② حساب تعهدات پرداختی ۶۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

طرف حساب تعهدات پرداختی ۶۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

③ خزانه ۶۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

نتخواه گردان پرداخت ۵۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

بانک پرداخت اعتبارات خزانه ۱۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

④ نتخواه گردان حسابداری ۶۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

کنترل تخصیص ۶۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

⑤ ذخیره مانع اعتبار ۶۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

مانع اعتبار ۶۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

⑥ طرف حساب تعهدات پرداختی ۶۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

ح- ا- تعهدات پرداختی ۶۰۱۰۰۰۰/۰۰۰

ج- زمانی که مبلغ اسناد خزانه دریافتی کمتر از نتخواه گردان پرداخت باشد،
در این حالت نتخواه گردان پرداخت به میزان اسناد دریافتی تسویه و مبلغ باقیمانده توسط خزانه
نتخواه، وارز نقدی می گردد.

سؤال ← با توجه به اطلاعات مثال قبیل ضمیمه اسناد خزانه مربوط به واحد کارپردازی الگا ۴ میلیون ریال باشد، ثبت‌های مربوط به تسویه دریاقتی توسط وی به شرح زیر است:

- ① ذخیره تأمین اعتبار ۱۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- تأمین اعتبار ۱۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- ② حساب تعهدات پرداختی ۴۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- طرف حساب تعهدات پرداختی ۴۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- ③ بانک ~~دریافت~~ پرداخت اعتبارات خزانه ۱۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- خزانه ۴۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- تخواه گردان پرداخت ۵۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- ④ تخواه گردان حسابداری ۴۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- کنترل تخصیص ۴۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- ⑤ ذخیره تأمین اعتبار ۴۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- تأمین اعتبار ۴۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- ⑥ طرف حساب تعهدات پرداختی ۴۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
- حساب تعهدات پرداختی ۴۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰

د- وارز نقدی تخواه گردان پرداخت دریاقتی
الرینا به دلایلی مقرر گردد که کارپردازی تخواه گردان دریاقتی را کلاً تسویه نماید ثبت‌های
مربوط به آن به شرح زیر است:

- سؤال ← کارپردازی فلز آ به وارز نقدی اصل تخواه گردان دریاقتی به مبلغ ۵۰ میلیون ریال گردان
اعلامیه بنابر آن نیز تحویل و تحسباتی گردد، ثبت‌های مربوط به آن به شرح زیر است:
- ① ذخیره تأمین اعتبار ۵۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
  - تأمین اعتبار ۵۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
  - ② بانک پرداخت اعم خزانه ۵۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰
  - تخواه گردان پرداخت ۵۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰

مرحله هشتم: مورد وضعی اسناد خزانه عاملین حساب:

بسیار گنجه موارد گفته شده در بند ۶ می باشد و تفاوت اصلی آن در این است که هنگام دریافت اسناد خزانه از عاملین حساب اسناد وصولی از عاملین حساب مورد استفاده قرار می گیرد؛ ثبت های مربوط به آن بشرح زیر می باشد:

مثال: اسناد خزانه عاملین حسابی آلفا حواله با حواله پرداختی به مبلغ ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰ ریال جهت پرداخت

به حسابی تحویل و پس از بررسی به خزانه وضعی منظور گردید. مطلوب است ثبت عملیات فوق در دفتر روزنامه حسابی؟

① مانع اعتبار ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

زفره مانع اعتبار ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

② حساب تعهدات پرداختی ۷۰۱-۱-

خرج تعهدات پرداختی ۷۰۱-۱-

③ خزانه ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

اسناد وصولی از عاملین حسابی ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

④ اسناد وصولی از عاملین حسابی ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

بابت پرداخت اعتبارات خزانه ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

⑤ نحوه گردان حسابداری ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

کنترل تخصیص ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

⑥ زفره مانع اعتبار ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

مانع اعتبار ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

⑦ طرح حساب تعهدات پرداختی ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

حساب تعهدات پرداختی ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

مرحله نهم: ثبت تسویه نحوه گردان پرداخت عاملین حساب

این مرحله نیز در چهار حالت و مانند مرحله هفت قابل بررسی می باشد ولی دلیل آن به بیان زیاد آن با مرحله هفت متفاوت می باشد از حالتها به شرح زیر بررسی می نمایم:

الف) تجانی کے مبلغ انبار خزانہ دریافتی از عامل زکساب معادل مبلغ تنخواہ بردار پرداخت باشد

مثال - انبار خزانہ عامل زکسابی الف بے مبلغ ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰ ریال جو کہ باحوالہ پرداخت تجانی زکسابی گردید و بے خزانہ قطعی منظور شد و مقرر گردید کہ تنخواہ بردار پرداختی تسویم شدہ و از ایات انبار وصولی مبلغی پرداخت نکرده. مطلوب است ای آئینہ کار یہ رویداد فوق ؟

① حساب نقدات پرداختی ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

طرف حساب نقدات پرداختی ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

② خزانہ ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

انبار وصولی از عامل زکساب ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

③ انبار وصولی از عامل زکسابی ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

تنخواہ بردار پرداخت ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

④ تنخواہ بردار جاری ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

کنترل تخصیص ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

⑤ ذخیرہ نامنوع اعتبار ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

نامنوع اعتبار ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

⑥ طرف حساب نقدات پرداختی ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

حساب نقدات پرداختی ۷۰۱۰۰۰۱۰۰۰

وسطہ دوم: بیت پرداخت علی الحساب یا پیش بردار

چنانچہ مقرر گردد مبالغی تحت عنوان پیش پرداخت یا علی الحساب بردار گردد بیت ہا ان بہ شرح

زیر است:

* پیش پرداخت

① نامنوع اعتبار x x

ذخیرہ نامنوع اعتبار x x

② پیش بردار x x

بابت پرداخت اعتبار خزانہ x x

③ حساب تضمینات x x

طرف حساب تضمینات x x

* علی الحساب

① تأمین اعتبار xx

زیره تأمین اعتبار xx

② علی الحساب xx

بانک پرداخت اعتبار خونه xx

مرطبه بازدهم و ثبت تویه بین پرداخت با علی الحساب

در چهار حالت و همانند ثبت های مربوط به تویه نحوه گردان های پرداخت می باشد نه (در حالت آن به شرح زیر مورد بررسی قرار می دهیم)

الف) زمانی که مبلغ انبلا خونه در باقی بقیه از مبلغ پیش پرداخت با علی الحساب پرداختی می باشد

در این حالت باید به میزان مبلغ اضافی تأمین اعتبار صورت پذیرد و به طرف زینت و وجه آن نیز پرداخت شود

مثال: انبلا خونه مربوط به ارائه خدمات رایانه ای شرکت زاررس همراه با حواله پرداختی به مبلغ ۸۰۱۰۰۰۰۰۰ ریال جهت پرداخت به زکسبای کویل گردید پس از بررسی و تطبیق آن با مقررات و منظور نمودن پیش پرداخت پرداختی (۲۰۱۰۰۰۰۰۰ ریال) به خونه قطعی برای الباقی وجه انبلا خونه در وجه شرکت طی صادر شد

مطلوبت ثبت عملیات فوق در دفتر روزنامه زکسبای؟ $۸۰۱۰۰۰۰۰۰ - ۲۰۱۰۰۰۰۰۰ = ۶۰۱۰۰۰۰۰۰$

① تأمین اعتبار ۶۰۱۰۰۰۰۰۰

زیره تأمین اعتبار ۶۰۱۰۰۰۰۰۰

② حساب تعهدات پرداختی ۸۰۱۰۰۰۰۰۰

طرف حساب تعهدات پرداختی ۸۰۱۰۰۰۰۰۰

③ خونه ۸۰۱۰۰۰۰۰۰

پس پرداخت ۲۰۱۰۰۰۰۰۰

بانک پرداخت اعتبارات خونه ۶۰۱۰۰۰۰۰۰

④ نحوه گردان حسابداری ۸۰۱۰۰۰۰۰۰

کسر کسب ۸۰۱۰۰۰۰۰۰

⑤ ذخیره تأمین اعتبار ۸۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

تأمین اعتبار ۸۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

⑥ طرف حساب تعهدات پرداختی ۸۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

حساب تعهدات پرداختی ۸۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

⑦ طرف حساب تضمینات ۲۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

حساب تضمینات ۲۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

ب) زمانی که مبلغ اسناد خزانه (برای معادل مبلغ پس پرداخت) و علی الحساب و الذاری می باشد:

مثال اسناد خزانه مربوط به ارائه خدمات رایانه ای شرکت ژانرس به مبلغ ۵۰۱۰۰۰/۱۰۰۰ ریال جهت پرداخت

به حسابی که پس از بررسی اسناد خزانه و تصویب آن با مقررات، علی الحساب پرداختی به

شرکت به مبلغ ۵۰۱۰۰۰/۱۰۰۰ ریال به خزانه قطعی منظور گردید. مطلوب است انجام ثبت های رویداد مالی فوق؟

① حساب تعهدات ۵۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

طرف حساب تعهدات پرداختی ۵۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

② هزینه ۵۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

علی الحساب ۵۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

③ تنخواه گردان حساباری ۵۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

کنترل تخصیص ۵۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

④ ذخیره تأمین اعتبار ۵۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

تأمین اعتبار ۵۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

⑤ طرف حساب تعهدات پرداختی ۵۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

حساب تعهدات پرداختی ۵۰۱۰۰۰/۱۰۰۰

مرحله دوم: ثبت پرداخت حقوق بصر موقت

هنگام ثبت حقوق معادل خالص مبلغ پرداختی بابت حقوق بد فوره حک صادر و به بانک ارسال می گردد. ثبت های مربوط به آن به شرح زیر می باشد:

مثال: در نگاه اجرایی الف نسبت حقوق فرماه کارکنان خود را حواه بانک فوره حک به بانک ارسال نمود. با توجه به نسبت حقوق داده های زیر استخراج شده است:

- خالص پرداختی ۱۸۲,۰۰۰/۰۰۰ ریال
  - مالیات ۲۶,۰۰۰/۰۰۰ ریال
  - کسور بازتسهیلی - سهم کارفرما ۳۵,۰۰۰/۰۰۰ ریال
  - کسور بازنشستگی - سهم کارفرما ۲۳,۰۰۰/۰۰۰ ریال
  - بیمه عمر - سهم کارفرما ۱۸,۰۰۰/۰۰۰ ریال
  - بیمه عمر - سهم کارفرما ۱۲,۰۰۰/۰۰۰ ریال
  - بیمه خدمات درمانی - سهم کارفرما ۱۲,۰۰۰/۰۰۰ ریال
  - بیمه خدمات درمانی - سهم کارفرما ۹,۰۰۰/۰۰۰ ریال
- مطلوبست ثبت پرداخت حقوق بصر موقت؟

- ① تأمین اعتبار ۳۱۵,۰۰۰/۰۰۰
- ذخیره تأمین اعتبار ۳۱۵,۰۰۰/۰۰۰
- ② حساب تعهدات پرداختی ۳۱۵,۰۰۰/۰۰۰
- طرف تعهدات پرداختی ۳۱۵,۰۰۰/۰۰۰
- ③ حساب موقت بانکی ۱۸۲,۰۰۰/۰۰۰
- بانک پرداخت اغ هزینه ۱۸۲,۰۰۰/۰۰۰

مرحله سوم: ثبت قطعی نمودن حساب موقت بانکی و ارسال کورات

پس از اینکه نسبت حقوق تویط بانک تأیید گردد و به ذکسایپی ارسال شد، حساب موقت بانکی به هزینه قطعی منظور شده و سپس کورات مربوط به مزایع ذیصلاح ارسال می گردد که ثبت های مربوط به آنها به شرح زیر می باشد:

① حوثه

۳۱۵,۰۰۰,۰۰۰

* حساب موقت بانکی ۱۸۲,۰۰۰,۰۰۰

* حساب لسور باز نسیبی و هوگی ۵۸,۰۰۰,۰۰۰

- سهم طرفوا ۳۵,۰۰۰,۰۰۰

- حکم کارفند ۲۳,۰۰۰,۰۰۰

* حساب لسور و هوگی ۷۵,۰۰۰,۰۰۰

- مالیات ۲۶,۰۰۰,۰۰۰

- بیمه خدمات (رفانی حکم طرفوا) ۱۲,۰۰۰,۰۰۰

- " " " " " کارفند ۹,۰۰۰,۰۰۰

- بیمه عمر - حکم طرفوا ۱۸,۰۰۰,۰۰۰

- " " " " " کارفند ۱۲,۰۰۰,۰۰۰

نسیبی

② لسورات باز ارسالی

۵۸,۰۰۰,۰۰۰

- حکم طرفوا ۳۵,۰۰۰,۰۰۰

- حکم کارفند ۲۳,۰۰۰,۰۰۰

لسورات ارسالی ۷۵,۰۰۰,۰۰۰

- مالیات ۲۶,۰۰۰,۰۰۰

- بیمه خدمات (رفانی) ۲۱,۰۰۰,۰۰۰

- بیمه عمر ۲۰,۰۰۰,۰۰۰

بابت پرداخت حوثه ۱۳۳,۰۰۰,۰۰۰

مجموعه چهارم و موازنه حسابهای گروه مستقل حسابها بودجه ا و دریا و پردا
با توجه به اینکه (حسابداری دولتی) نیز همانند حسابداری بازرگانی و صنعتی از روش حسابداری (دو طرفه
استفاده می شود لذا همواره باید بین حسابهای این گروه نیز به شرح زیر موازنه برقرار باشد و

- ① تخصیص اعتبار + اعتبار مصوب = دستگاه اجرایی
- ② بابت پرداخت اعز خونه + تنخواہ بردا پرداخت + علی الحساب + پس پرداخت = تنخواہ بردا اعتبار
- ③ خونه = کنترل تخصیص
- ④ نامنے اعتبار = ذمہ نامنے اعتبار
- ⑤ حساب تعهد پرداختی = طرح تعهدات پرداختی
- ⑥ کور بازگشتی ارسالی = کور بازگشتی وصولی
- ⑦ کور وصولی = کسور ارسالی

موضوعات زیر ذمہ ← بابت های مربوط به بستن و افتتاح حسابها و انتقال موجودی به خزانه
اینجگونه در ۳ قسمت مورد بررسی قرار می گیرد:

الف - بستن حسابها

به دستگاهها اجرائی اجازه داده است تا اعتبارات خونه ای حواله بده تا پایان فورورنی سال بعد خونه نموده و عملیات مربوط به آن را در اداره حسابهای ماهانه همان سال و کتب عنوان «حساب مهمم» و با رچ تاریخ واقعی فعالیت مالی به بابت برسانند. بابت های مربوط به این قسمت که از مانده های حسابهای دفتر کل به دست آمده به شرح زیر است:

① دستگاه اجرایی XX

- XX - اعتبار مصوب
- XX - تخصیص اعتبار

② تنخواہ بردا حسابداری XX

- XX - پس پرداخت
- XX - علی الحساب
- XX - بابت پرداخت اعز خونه

۳ - کنترل تخصیص xx

xx هزینه

۴ - زود تأمین اعتبار xx

xx تأمین اعتبار

۵ - طرف تعهدات پرداختی xx

xx حساب تعهدات پرداختی

۶ - کسور «باز» وصولی xx

xx کسور «باز» ارسالی

۷ - کسور وصولی xx

xx کسور ارسالی

نکته: توجه داشته باشید که نتوانه کردان پرداخت مربوط به عاملین ذکساب و طرفدارها در پایان دوره مالی باید تسویه گردد و مانند آن صفر شود، به همین دلیل در ثبت شماره ۲ نمی آید.

ب - افتتاح حسابها در سال مالی جدید

مانده حسابهای انتقالی از سال قبل بابت های زیر در دفتر روزنامه افتتاح می گردد.

۱ - پیش پرداخت سنواتی xx

xx

- علی الحساب سنواتی xx

xx

xx دریافتی از خزانه در سنوات قبل

۲ - مانده پرداخت اع هزینه xx

xx و الذاری دارایی ها مالی وصولی

۳ - حساب تعهدات پرداختی xx

xx طرف حساب تعهدات پرداختی

۴) مأمین اعتبار سنجائی XX

رضیه مأمین اعتبار سنجائی XX

چ - برگشت مانده و جوجه مطرف شده اعتبار را به خزانه
از ابتدای اردیبهشت سالوات بهم ارزینجهت فاسل بعد، باید مانده مذکور را به حساب
خزانه واریز نموده وقتس مربوط به آن را همراه با تأییدیه اخذ شده همهم تراژهای نمود
بیت های مربوط به آن به شرح زیر است :

۱) - والذاری دارایی های مالی واحدها دستگاه XX
- والذاری دارایی های مالی پسی بینی شده XX

۲) - والذاری دارایی های مالی پسی بینی شده XX
- والذاری دارایی های مالی کفوق یافته XX

۳) والذاری دارایی های مالی ارسالی بر XX
بابت پرداخت اعتبارا خزانه XX

مسئله) بآوجه به اطلاعات زیر که مربوط به دستگاه اجرایی الف می باشد، پس از انجام بیت های برنامه و انتقال
آنها به حسابهای دفتر کل، نوازنه حسابها و بیت های مربوط به بستخ و انشاع حسابها را انجام دهید .

۱- ابلاغ موافقت نامه به مبلغ ۵۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال توسط معاونت برنامه ویزی .

۲- ابلاغ تخصیص اعتبار به خزانه ۹٪ مبلغ موافقت نامه .

۳- صدور درخواست وجه برای کل تخصیص ابلاغی .

۴- تأیید درخواست وجه توسط خزانه و واریز مبلغ آن به حساب دستگاه اجرایی و وصول اعلامیه بطلب بانکی .

۵- پرداخت تنخواه لردان پرداخت به واحدهای A و B هرکدام ۸۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال .

۶- پرداخت پسی پرداخت به مؤسسه الوند به مبلغ ۲۰۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال بابت انجام خدمات رایانه ای و اخذ ضمانت نامه

۷- پرداخت خزانه مربوط به واحد A به مبلغ ۵۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال .

- ⑧. مانع اعتبار - ۲۰۰۱-۱ - طرف تعهدات پرداختی - ۲۵۵۱-۱
- زیره مانع اعتبار - ۲۰۰۱-۱ - ح تعهدات پرداختی - ۲۵۵۱-۱
- حساب تعهدات پرداختی - ۲۰۰۱-۱ - کسورات ارسالی - ۳۰۱-۱
- بیمه - ۲۰۱-۱ - طرف تعهدات پرداختی - ۲۰۰۱-۱
- حساب حقوق بانکی - ۲۰۰۱-۱ - مالیات - ۱۰۱-۱
- بانک پرداخت اعم هزینه - ۲۰۰۱-۱ - کسور باز ارسالی - ۲۵۱-۱
- کم طرفه - ۱۵۱-۱ - ح تعهدات پرداختی - ۲۰۰۱-۱
- کم طرفه - ۱۰۱-۱ - ⑨. مانع اعتبار - ۲۰۰۱-۱
- زیره مانع اعتبار - ۲۰۰۱-۱ - علی الحساب سالجاری - ۲۰۰۱-۱
- بانک پرداخت اعم هزینه - ۲۰۰۱-۱ - ⑩. مانع اعتبار - ۵۵۱-۱
- زیره مانع اعتبار - ۵۵۱-۱ - طرف تعهدات پرداختی - ۱۴۰۱-۱
- ح تعهدات پرداختی - ۵۵۱-۱ - خزانه - ۱۴۰۱-۱
- طرف تعهدات پرداختی - ۵۵۱-۱ - ارباب رجوعی از عامل زکسپای - ۱۴۰۱-۱
- حزینه - ۲۵۵۱-۱ - ارباب رجوعی از عامل زکسپای - ۱۴۰۱-۱
- حساب حقوق بانکی - ۲۰۰۱-۱ - تنخواه گردان پرداختی - ۱۴۰۱-۱
- حساب کسور وصولی - ۳۰۱-۱ - تنخواه گردان حسابداری - ۱۴۰۱-۱
- بیمه - ۲۰۱-۱ - کنترل تخصیص - ۱۴۰۱-۱
- مالیات - ۱۰۱-۱ - زیره مانع اعتبار - ۱۴۰۱-۱
- حساب کسور باز اعمول - ۲۵۱-۱ - مانع اعتبار - ۱۴۰۱-۱
- کم طرفه - ۱۵۱-۱ - طرف تعهدات پرداختی - ۱۴۰۱-۱
- کم طرفه - ۱۰۱-۱ - ح تعهدات پرداختی - ۱۴۰۱-۱
- تنخواه گردان حسابداری - ۲۵۵۱-۱ - ⑪. کنترل تخصیص - ۲۵۵۱-۱
- زیره مانع اعتبار - ۲۵۵۱-۱ - ⑫. مانع اعتبار - ۲۵۵۱-۱

تنخواہ بردار و برداشت		دستخط اجرائی		تخصیص اعتبار		اعتبار مصوب	
۱۴۰۱-۱-	۱۴۰۱-۱-	۵۱-۱-۱-		۳۱-۱-۱-		۳۱-۱-۱-	۵۱-۱-۱-

حزب		کنترل تخصیص		تنخواہ بردار حسابداری	
۵۰۱-۱-	۵۰۱-۱-	۵۰۱-۱-		۳۱-۱-۱-	۵۰۱-۱-
۲۵۵۱-۱-	۲۵۵۱-۱-	۲۵۵۱-۱-			۲۵۵۱-۱-
۱۴۰۱-۱-	۱۴۰۱-۱-	۱۴۰۱-۱-			۱۴۰۱-۱-

پس برداشت		علی الحساب	
۲۰۰۱-۱-		۲۰۰۱-۱-	

بابت برداشت اع خونی		حساب تعهدات برداشتی		صرف تعهدات برداشتی	
۱۴۰۱-۱-	۳۱-۱-۱-	۵۰۱-۱-	۵۰۱-۱-	۵۰۱-۱-	۵۰۱-۱-
۲۰۰۱-۱-	۲۰۰۱-۱-	۲۵۵۱-۱-	۲۵۵۱-۱-	۲۰۰۱-۱-	۲۰۰۱-۱-
۵۰۱-۱-	۵۰۱-۱-	۱۴۰۱-۱-	۱۴۰۱-۱-	۵۵۱-۱-	۵۵۱-۱-
۲۰۰۱-۱-	۲۰۰۱-۱-			۱۴۰۱-۱-	
۳۰۰۱-۱-	۳۰۰۱-۱-				
۵۵۱-۱-	۵۵۱-۱-				

تاریخ اعتبار		ذمہ تاریخ اعتبار	
۵۰۱-۱-	۱۴۰۱-۱-	۱۴۰۱-۱-	۵۰۱-۱-
۲۵۵۱-۱-	۲۰۰۱-۱-	۲۰۰۱-۱-	۲۵۵۱-۱-
	۵۰۱-۱-	۵۰۱-۱-	
	۲۰۰۱-۱-	۲۰۰۱-۱-	
	۳۰۰۱-۱-	۳۰۰۱-۱-	
	۵۵۱-۱-	۵۵۱-۱-	

گور وصولی		گور ارسال	
۳۰۱-۱-	۳۰۱-۱-	۲۵۱-۱-	۲۵۱-۱-

* بیتج حساباء

① دستخط اجرائی - ۵۱-۱-۱-

② تنخواہ بردار حسابداری - ۲,۵۵۱-۱-

پس برداشت - ۲۰۰۱-۱-

اعتبار مصوب - ۳۱-۱-۱-

علی الحساب - ۳۰۰۱-۱-

تخصیص اعتبار - ۳۱-۱-۱-

بابت برداشت اع خونی - ۲,۵۵۱-۱-

④ ذمه باینج اعتبار - ۱ - ۴۴۰۱

ذمه باینج اعتبار - ۱ - ۴۴۰۱

③ کنترل تخصیص - ۱ - ۴۲۵۱

حزینہ - ۱ - ۴۲۵۱

⑥ گور و معلولی - ۱ - ۳۰۱

گور ارسالی - ۱ - ۳۰۱

⑤ طرح تعهدات پرداختی

حای تعهدات پرداختی

⑦ گور باز معلولی - ۱ - ۲۵۱

گور باز ارسالی - ۱ - ۲۵۱

* امتیاح جاها :

① پس پرداخت نتوانی - ۱ - ۲۰۰۱

علی الحساب نتوانی - ۱ - ۳۰۰۱

ریاضی از ضمانت در سنوات قبل ۵۰۰۱۰۰۰۱۰۰۰

② بابت پرداخت اع حزینہ - ۱ - ۲،۵۳۵۱

والدگری دارایی‌های مالی معلولی - ۱ - ۲،۵۳۵۱

③ باینج اعتبار نتوانی - ۱ - ۶۶۰۱

ذمه باینج اعتبار نتوانی - ۱ - ۶۶۰۱

* برلست مانده مصرف نسرده : (در امتحان نمی آید)

① والدگری دارایی‌های مالی واضحاً دستخاسته - ۱ - ۲،۵۳۵۱

والدگری دارایی‌های مالی پس بینی شده - ۱ - ۲،۵۳۵۱

② والدگری دارایی‌های مالی پس بینی شده - ۱ - ۲،۵۳۵۱

والدگری دارایی‌های مالی تحقق یافته - ۱ - ۲،۵۳۵۱

④ والدگری دارایی‌های مالی ارسالی - ۱ - ۲،۵۳۵۱

بابت پرداخت اع حزینہ - ۱ - ۲،۵۳۵۱

فصل دوم: گروه متقل حسابهای چوّه نامسختن واریزگی و جاپانجی

الف) چوّه نامسختن واریزگی:

برای کنترل حساب جاری بانك و نیز برابر برتری چوّه نامی آن با حساب بانك مندرج در دفتر بانك باید همه ماهه صورکساب بانکی از بانك اخذ و صورت مغایرت بانکی تهیه گردد. در کتبه صورت مغایرت بانکی طهاً مشاهده می شود برخی مبالغ به حساب بانکی در سطره اجرایی واریز شده ولی قس یا اعلامیه بانکار آن جهت اعمال حساب در دفتر بانك زکسای به زکسای تحویل داده نشده که این مبالغ باید کت عنوان چوّه نامسختن واریزگی (در صورت مغایرت بانکی منقلس و از مانده ی حقوق صورکساب بانکی کسر و یا به مانده ی حقوق دفتر بانك اضافه شود.

* خزانه، مرکز چوّه نامسختن واریزگی:

پس از اینکه مسختن گردید، چوّه نامی کت عنوان چوّه نامسختن واریزگی، (در صورکساب بانکی و چوّه نامی باشد علاوه بر بیلگی آن، ضایحه از زمان واریزگی آنجا پس از ۳ ماه گذشت باشد باید این مبالغ به حساب بانکی مسختن شده در خزانه به عنوان اعانت واریزگی گردد و قس واریزگی همراه با بیلگی مربوطه همینه بند زکسای گردد.

ب) جاپانجی راهی:

برخی از جاپانجی صادر شده توسط زکسای که در دفتر بانك زکسای از مانده و موجودی حساب بانك کسر گردیده جهت وصول به بانك ارائه نشده است؛ این مبالغ کت عنوان جاپانجی به راهی (در صورت مغایرت بانکی منقلس و از مانده ی حقوق صورکساب بانك کسر و یا به مانده ی حقوق دفتر بانك، افزوده می شود.

* خزانه؛ مرکز جاپانجی راهی:

چنانچه از زمان صدور چک پس از ۶ ماه گذشت باشد، باید این مبالغ به حساب بانکی مسختن شده توسط خزانه به عنوان اعانت واریزگی گردد و پس از انتقال چوّه، اعلامیه بانکار بانکی مربوطه به خزانه ارائه و بیلگی آن اخذ گردد.

بیت خارج حسابداری :

مرحله اول - بیت واریز وجه نامخص واریزی به حساب بانکی دستگاه اجرایی :
پس از واریز وجه نامخص به حساب بانکی دستگاه اجرایی، بیت ذیل در دفتر روزنامه ذکسابی
انجام می شود :

- بانک xx
وجه نامخص واریزی xx

مرحله دوم - بیت انتقال وجه نامخص واریزی به حساب خزانه :
پس از اینکه مخص گردید چنین وجهی در صورت مغایرت بانکی موجود می باشد، پس از گذشت
۳ ماه وجه مذکور به حساب مربوطه نزد خزانه واریز می گردد و یا ارائه فیس واریزی از خزانه می آید
اخذ می گردد. بیت مربوط به آن به شرح ذیل است :

- خزانه مقرر وجه نامخص واریزی xx
- بانک xx

مرحله سوم - بیت دریافت وجه نامخص واریزی منتقل شده به خزانه :
چنانچه مخص گردد وجه مذکور متعلق به هر کس می باشد با درخواست وجه از خزانه به ذکساب
بازگردانده می شود. پس از واریز وجه توسط خزانه، بیت ذیل انجام می شود :

- بانک xx
خزانه مقرر وجه نامخص واریزی xx

مرحله چهارم - بیت استرداد وجه نامخص دریافتی به ذینفع :
پس از مخص شدن صاحب مبلغ مذکور و استرداد آن به ذینفع بیت ذیل انجام می شود :

- وجوه نامخص واريزی

XX

بانک ~~XXXXXX~~ XX

سؤال: با بررسی صورت حساب بانکی و دفتر بانکی مشخص شد مبلغ ۳۴ میلیون ریال به صورت نامخص می باشد. مبلغ مذکور پس از ۳ ماه به حساب مربوط نزد خزانه منتقل و تأیید آن اخذ گردید پس از لزوم تکمیل مشخص گردید که مبلغ مذکور متعلق به آقای الف می باشد نه به انجمن به حساب بانکی در نگاه اجرائی واريز کرده لذا این مبلغ از خزانه درخواست گردید پس از انجام بررسی ها لایحه خزانه به حساب اعلام شده واريز گردید و مبلغ مذکور می بند قوه حکم در وجه آقای الف پرداخت گردید. مطلوب است انجام ثبت های مربوط به رویدادهای مالی فوق؟

- بانک ۳۴۱۰۰۰۱۰۰۰

وجوه نامخص واريزی ۳۴۱۰۰۰۱۰۰۰

- خزانه مرکز وجوه نامخص واريزی ۳۴۱۰۰۰۱۰۰۰

بانک ۳۴۱۰۰۰۱۰۰۰

- بانک ۳۴۱۰۰۰۱۰۰۰

خزانه مرکز وجوه نامخص واريزی ۳۴۱۰۰۰۱۰۰۰

- وجوه نامخص واريزی ۳۴۱۰۰۰۱۰۰۰

بانک ۳۴۱۰۰۰۱۰۰۰

(*) ثبت خارج ابزاری «چک های بنی راضی»:

مرحله اول ← ثبت منظور نمودن چک های بنی راضی به حساب بانک و

چنانچه با بررسی صورت حساب بانکی و دفتر بانکی مشخص گردد که چک ها صادر شده با پس از عموماً سر رسید جهت دریافت وجه به بانک تحویل داده نشده انبوه چک ها که باعث بروز مغایرت می گردند بلا بابت ذیل به عنوان چک های بنی راضی در نظری بگیریم:

بانک XX

XX / وجه چک های پینج راهی

مرطه دوم ← بیت انتقال وجه چک های پینج راهی به حساب خزانه :

پس از آنکه مشخص گردد نه وجهی تحت عنوان چک های پینج راهی موجود می باشد، این اعلام به حساب بانکی مشخص شده توسط خزانه وار می گردد و تأیید مربوط نیز اخذ می گردد. بیت مربوط به آن به شرح ذیل است :

XX / - خزانه مرکز وجه چک های پینج راهی

XX ..... بانک

مرطه سوم ← بیت درخواست و دریافت وجه چک های پینج راهی از خزانه :

چنانچه مقرر گردد وجه مذکور به نشو و نما پرداخت گردد، آن مبلغ از خزانه درخواست شده که توسط خزانه به حساب بانکی اعلام شده وار می گردد. بیت آن به شرح ذیل است :

بانک XX

XX / خزانه مرکز وجه چک های پینج راهی

مرطه چهارم ← بیت پرداخت وجه چک های پینج راهی به زینت :

پس از ابراجم صاحب چک های پینج راهی و پرداخت مبلغ مذکور بیت ذیل انجام می شود :

XX / وجه چک های پینج راهی

XX ..... بانک

مثال: با بررسی صورت حساب بانکی و دفتر بانکی مشخص شد که ۵ فقره چک جمعاً به مبلغ ۲۰۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال با اندک تاخیر از تاریخ صدور آن هنوز به بانک ارسال نشده است. مقرر گردید که وجه این چک‌ها به حساب مربوط نزد خزانه منتقل و بابت آن اخذ گردد. پس از گذشت ۲ ماه مبلغ مذکور جهت استرداد به ذینفع آن از خزانه درخواست و توسط خزانه به حساب دستگاه اجرایی واریز گردید و بلافاصله این مبلغ در وجه ذینفع آن پرداخت گردید. مطلوب است انجام ثبت‌های مربوط به رویداد مالی فوق؟

- بانک ... ۲۰۱,۰۰۰,۰۰۰

وجه چک‌ها (پنج راهی) ۲۰۱,۰۰۰,۰۰۰

- خزانه مرکز وجه چک‌های پنج راهی ۲۰۱,۰۰۰,۰۰۰

بانک ۲۰۱,۰۰۰,۰۰۰

- بانک ... ۲۰۱,۰۰۰,۰۰۰

خزانه مرکز وجه چک‌های پنج راهی ۲۰۱,۰۰۰,۰۰۰

- وجه چک‌ها (پنج راهی) ۲۰۱,۰۰۰,۰۰۰

بانک ۲۰۱,۰۰۰,۰۰۰

مبلغ است ۲۰۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال
ان درخواست شود، انفاه این
مبالغه ۲۰۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌شود

* موازنه حساب‌ها و وجه نام‌شخص واریزی و چک‌ها (پنج راهی):
عموله باید پنج نهم به‌طور و با نظر مانده حساب‌ها گروه‌ها منتقل فوق الذکر به شرح ذیل موازنه برقرار باشد:

خزانه مرکز وجه نام‌شخص واریزی = وجه نام‌شخص واریزی

خزانه مرکز وجه چک‌های پنج راهی = وجه چک‌ها (پنج راهی)

* ثبت بستن و افتتاح حساب‌ها:

الف - بستن حساب‌ها در پایان سال مالی حسابی فوق الذکر در دفتر روزنامه (حسابی) به شرح زیر ثبت می‌شود:

- وجه نام‌شخص واریزی xx

- وجه چک‌های پنج راهی xx

خزانه مرکز وجه نام‌شخص واریزی xx

خزانه مرکز وجه چک‌های پنج راهی xx

ب - افتتاح حسابها در ابتدای سال مالی جدید و برابر افتتاح حسابها (یعنی معکوس بستن حسابها) انجام می شود :

- xx خزانه مرکز وجه نام شخص واریزی
- xx خزانه مرکز وجه چک های بین راهی
- xx وجه نام شخص واریزی
- xx وجه چک های بین راهی

مثال (اطلاعات ذیل از زکسبای دستگاه اجرایی الف در دسترس می باشد)

- ① با بررسی صورت حساب بانکی و دفتر بانک زکسبای شخص لرید که مبلغ ۹۶,۰۰۰/۰۰۰ ریال طی فقره واریزی نقدی به صورت نام شخص بوده و ۵ فقره چک به مبلغ ۱۲۳,۰۰۰/۰۰۰ ریال با لذت ۶ ماهه از تاریخ صدور آن هنوز به بانک وصول نشده است.
- ② وجه فتلور به خزانه منتقل لرید و باید به آن کتول زکسبای لرید.
- ③ بر اساس نامه شرکت ساختمانی الوند و بررسی های بعمل آمده شخص لرید ۲ فقره از وجه نام شخص واریزی به مبلغ ۵۲,۰۰۰/۰۰۰ ریال متعلق به این شرکت می باشد که به اشتباه به حساب دستگاه اجرایی واریز شده بنابراین مبلغ فتلور جهت استرداد از خزانه درخواست لرید و توسط خزانه نیز به حساب اعلام شده واریز لرید.
- ④ وجه نام شخص واریزی فوق الذکر طی یک فقره چک در وجه شرکت فتلور پرداخت لرید. مطلوبت ثبت عملیات فوق در دفتر روزنامه زکسبای و ثبت حار مربوط به بستن حسابها و افتتاح آنها

- ① بانک پرداخت اعتبارات هزینه ۹۶,۰۰۰/۰۰۰
- وجه نام شخص واریزی ۹۶,۰۰۰/۰۰۰
- بانک پرداخت اعتبارات هزینه ۱۲۳,۰۰۰/۰۰۰
- حساب چک های بین راهی ۱۲۳,۰۰۰/۰۰۰

② خزانه مركز وجوه نامحسوس واریزی ۹۴,۰۰۰/۰۰۰
 بانک پرداخت اعتبار خزینه ۹۴,۰۰۰/۰۰۰

خزانه مركز وجوه چكهای بین راهی ۱۲۳,۰۰۰/۰۰۰
 بانک پرداخت اعتبارات خزینه ۱۲۳,۰۰۰/۰۰۰

③ بانک پرداخت اعتبارات خزینه ۵۲,۰۰۰/۰۰۰
 خزانه مركز وجوه نامحسوس ۵۲,۰۰۰/۰۰۰

④ وجوه نامحسوس واریزی ۵۲,۰۰۰/۰۰۰
 بانک پرداخت اعتبارات خزینه ۵۲,۰۰۰/۰۰۰

وجوه نامحسوس واریزی		وجوه چكهای بین راهی		خزانه مركز وجوه نامحسوس	
۹۴,۰۰۰/۰۰۰	۵۲,۰۰۰/۰۰۰	۱۲۳,۰۰۰/۰۰۰		۹۴,۰۰۰/۰۰۰	۵۲,۰۰۰/۰۰۰
۴۴,۰۰۰/۰۰۰		۱۲۳,۰۰۰/۰۰۰		۴۴,۰۰۰/۰۰۰	

خزانه مركز چكهای بین راهی		بانک پرداخت اعتبارات خزینه	
۱۲۳,۰۰۰/۰۰۰	۹۴,۰۰۰/۰۰۰	۹۴,۰۰۰/۰۰۰	۱۲۳,۰۰۰/۰۰۰
۱۲۳,۰۰۰/۰۰۰	۱۲۳,۰۰۰/۰۰۰	۱۲۳,۰۰۰/۰۰۰	۵۲,۰۰۰/۰۰۰
	۵۲,۰۰۰/۰۰۰	۵۲,۰۰۰/۰۰۰	

بیت حسابها :

- وجوه نامحسوس واریزی ۴۴,۰۰۰/۰۰۰
 وجوه چكهای بین راهی ۱۲۳,۰۰۰/۰۰۰

خزانه مركز وجوه نامحسوس ۴۴,۰۰۰/۰۰۰
 خزانه مركز چكهای بین راهی ۱۲۳,۰۰۰/۰۰۰

« افتتاح حسابها » برعکس بیت حسابها می باشد.

فصل سوم: گروه منتقل حسابهای هدایای خاص

طبق قانون دریافت حوالت وجه، کالا و یا خدمات، کتبه عنوان از استیفاء حقیقی و حقوقی تودک وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی غیر از مولدگی که در مقررات قانونی مربوطه تعیین شده، ممنوع می‌باشد.

به استیفاءهای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، فرهنگستان‌ها، سازمان اسناد ملی ایران، سازمان میراث فرهنگی و استیفاء ملی ایران و استیفاء مجلس شورای اسلامی، اجازه داده می‌شود به صاحبان استیفاءهای، استیفاءهای و مؤسسه‌ای که کتاب‌ها و یا استیفاء خود را به مؤسسات فوق اهدا می‌کنند، یا تأیید هست، امضا، مبلغی به عنوان هدیه بپردازند، که این مبلغ نباید از ۱۰٪ قیمت کارشناسی هدایا بیشتر باشد.

به دستگاه‌های اجرایی به عنوان کمک یا هدیه بصورت نقدی و غیر نقدی بجز در مولدگی که در مقررات قانونی مربوطه تعیین شده و مبالغی که به دانشگاه‌های (دولتی) جهت احداث خوابگاه، دانشکده برای طرح‌های تحقیقاتی چهار دانشگاهی، حوزه‌های علمیه، آموزش و پرورش، سازمان تربیت بدنی، سازمان جوانی، کمیته امداد، اورژانس، پروژه‌های بهداشتی و ورزشی اولیای پرداخت گردد، ممنوع است.

هدایای نقدی باید به حساب بانکی تجاری که توسط خزانه برار (دستگاه) مذکور افتتاح شده و ولایت گردد و مصرف این وجهه با رعایت اهداف اهداکننده صورت خواهد پذیرفت.

سه رکن اساسی در مورد هدایا عبارتند از:

- ۱- دستگاه اجرایی ذیربط مجاز به دریافت هدیه نباشد.
- ۲- وجه هدیه یا کمک باید به حساب بانکی افتتاح شده تودک خزانه ولایت گردد.
- ۳- اهداف و نیت هدیه‌کننده رعایت گردد؛ یعنی هدیه فقط در چلی قابل قبول است نه هدیه‌کننده آن را مشخص نموده است.

(*) نیت‌ها حائز اهمیت است

بطور اول به نیت دریافت وجه هدایای خاص

پس از ولایت وجه به حساب مربوطه و دریافت اعلامیه بانکار بانکی، نیت زود در دفتر روزنامه ذکیسای انجام می‌شود.

① - بانک دریافت و پرداخت هدایای خاص XX

- دریافتی بابت هدایای خاص XX

در وجه روم - بابت و الزامی نتوانه کردن پرداخت هدایای خاص

از محل حساب بانکی مذکور مبلغی تحت عنوان نتوانه کردن پرداخت با در نظر گرفتن نیت هدیه گشته پرداخت می گردد که بابت آن به شرح زیر است :

② - نتوانه کردن پرداخت هدایای خاص XX

بانک دریافت و پرداخت هدایای خاص XX

در وجه روم - بابت تسویه نتوانه کردن پرداخت هدایای خاص

در چهار حالت قابل بررسی می باشد که آنها در حالت آن را به شرح زیر مورد بررسی قرار می دهیم :

الف - دریافت اسناد خزانه معادل مبلغ نتوانه کردن پرداخت اعطایی و تسویه آن :

- پرداختی بابت هدایای خاص XX

نتوانه کردن پرداخت هدایای خاص XX

ب - دریافت اسناد خزانه در صورتی که مبلغ آن از مبلغ نتوانه کردن پرداخت بزرگتر بوده و تسویه آن در این حالت نتوانه کردن پرداخت بطور کامل تسویه و باقی وجه اسناد پرداخت می گردد :

- پرداختی بابت هدایای خاص XX

نتوانه کردن پرداخت هدایای خاص XX

بانک دریافت و پرداخت هدایای خاص XX

مرحلہ چہارم - بیت و الذاری پیش پرداخت با علی الحساب ہدایای خاص

- پیش پرداخت علی الحساب ہدایای خاص XX
بانک پرداخت ہدایای خاص XX

مرحلہ پنجم - بیت تسویہ پیش پرداخت با علی الحساب ہدایای خاص
در حالت قابل بررسی می باشد که مابقی از حالت هارل به شرح ذیل بررسی می نمایم:

حالت الف و در یافت اسناد خزانه در صورتی که مبلغ آن بیشتر از مبلغ پیش پرداخت با علی الحساب
هدایای خاص بوده و تسویہ آن .

- پرداختی بابت ہدایای خاص XX
پیش پرداخت علی الحساب ہدایای خاص XX
بانک پرداخت ہدایای خاص XX

مرحلہ ششم - بیت خزینہ ہدایای خاص
چنانچه فاکتورها و اسناد مثبتہ بہ ذکسابی کویل گردید با توجه بہ وضعیت مالی موجود بیت ذیل
از ہم می شود:

- پرداختی بابت ہدایای خاص XX
بانک پرداخت ہدایای خاص XX

مرحلہ ہفتم - بیت بستج و استماع حاجا
الف و بستج حسابها - در پایان سال مالی برابر بستج حاجا این قسمت بیت ذیل ایجاب
می شود:

دریافتی بابت هدایای خالص xx

پرداختی بابت هدایای خالص xx

بانک دریافت و پرداخت هدایای خالص xx

پیش پرداخت / علی الحساب هدایای خالص xx

ب : اقسام ها یا : برعکس سمت قبل می باشد.

دریافتی بابت هدایای خالص xx

پرداختی بابت هدایای خالص xx

بانک دریافت و پرداخت هدایای خالص xx

پیش پرداخت / علی الحساب هدایای خالص xx

دریافتی بابت هدایای خالص xx

دریافتی بابت هدایای خالص xx

پرداختی بابت هدایای خالص xx

بانک دریافت و پرداخت هدایای خالص xx

پیش پرداخت / علی الحساب هدایای خالص xx

دریافتی بابت هدایای خالص xx

دریافتی بابت هدایای خالص xx

پرداختی بابت هدایای خالص xx

مثال جامع: اصلاحات زیر از دستگاه اجرایی الف مفقود می باشد:

- ۱- وصول اعلافیه بانکار باطلی مبنی بر واريز مبلغ ۳۳۱۰۰۰۰۰۰ ریال به عنوان هدایای خاص به حساب دستگاه اجرا
- ۲- اعطای تخواه گردان به کارپرداز α به مبلغ ۱۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال.
- ۳- والداری پس پرداخت به شرکت آفتاب از محل هدایای خاص به مبلغ ۱۶۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال.
- ۴- دریافت اسناد قابل قبول از کارپرداز به مبلغ ۹۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال و تسویه تخواه گردان اعطایی و واريز نقدی باقیمانده تخواه.
- ۵- دریافت اسناد و مدارک مسببه به مبلغ ۱۸۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال بابت پس پرداخت اعطایی و تسویه پس پرداخت مذکور و پرداخت باقیمانده وجه آن.

مطلوبست ثبت رویدادهای فوق و ثبت مربوط به لیست حسابها:

- ① - بانک دریافت و پرداخت هدایای خاص ۳۳۱۰۰۰۰۰۰۰
- دریافتی بابت هدایای خاص ۳۳۱۰۰۰۰۰۰۰
- ② - تخواه گردان پرداخت هدایای خاص ۱۱۰۰۰۰۰۰۰
- بانک دریافت و پرداخت هدایای خاص ۱۱۰۰۰۰۰۰۰
- ③ - پس پرداخت هدایای خاص ۱۶۱۰۰۰۰۰۰۰
- بانک دریافت و پرداخت هدایای خاص ۱۶۱۰۰۰۰۰۰۰
- ④ - پرداختی بابت هدایای خاص ۹۱۰۰۰۰۰۰۰۰
- بانک دریافت و پرداخت هدایای خاص ۹۱۰۰۰۰۰۰۰۰
- تخواه گردان پرداخت هدایای خاص ۱۱۰۰۰۰۰۰۰
- ⑤ - پرداختی بابت هدایای خاص ۱۸۱۰۰۰۰۰۰۰۰
- پس پرداخت هدایای خاص ۱۶۱۰۰۰۰۰۰۰۰
- بانک دریافت و پرداخت هدایای خاص ۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰

ثبت پرداخت

ثبت دریافت

ثبت تسویه = دریافتی بابت هدایای خاص ۳۳۱۰۰۰۰۰۰۰

بانک دریافت و پرداخت هدایای خاص ۹۱۰۰۰۰۰۰۰۰

پرداختی بابت هدایای خاص ۲۷۱۰۰۰۰۰۰۰۰

ثبت افتتاح حسابها بالعکس ثبت بستن حسابها می باشد.

